

خاطرات

سفر حج مرحوم

آیت‌الله محمد یزدی اصفهانی

حسین یزدی

مطلوبی که در پیش روی شماست، گزارش سفر حجی است که گروهی از اهالی اصفهان، همراه عالم ربانی، مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمد یزدی اصفهانی، در سال ۱۳۶۲ ه.ش. = ۱۳۶۲ ه.ق. مشرف شده‌اند؛ سالی که یکی از حجاج ایرانی به نام ابوطالب، از اهالی اردکان یزد، به دست وها بیان در مکه معظمه - بلد امن - «وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا»^۱ به شهادت رسید.

این گزارش، به نقل از آن عالم وارسته و ربانی است.

همراه با گروهی از اهالی اصفهان، به عزم حج گزاری و زیارت حرمین شریفین، راهی بندر بوشهر شدیم و از آنجا به وسیله یک کشتی ۷۰ نفری، به طرف کویت راه افتادیم. کشتی از نوع بلم بود و به وسیله پرده و باد حرکت می‌کرد. مقداری از مسیر را رفتم تا به محلی از دریا، به نام خور عبد الله رسیدیم. امواج دریا از چهار طرف می‌آمد. ناگهان دیدیم که طوفانی شدید ایجاد شد؛ به گونه‌ای که پرده کشتی از پایین به بالا پاره شد و کشتی از حرکت ایستاد! با توجه به شدت طوفان و هجوم امواج، تعادل کشتی به هم خورد؛ به طوری که در تلاطم افتاد و به راست و چپ می‌غلتید و از هر طرف آب و ماهی به درون کشتی می‌آمد.

خدمه و کارکنان کشتی، آب‌ها را بیرون می‌ریختند. هر لحظه بر وحشت و اضطراب مسافران و ساکنان کشتی افزوده می‌شد، تا آنجاکه فریادها به استغاثه و یاری بلند شده، صدای ضجه و شیون به آسمان رفت. حتی برخی می‌گفتند: کاش نیامده بودیم! مناظری عجیب در کشتی پدید آمد. یکی از مسافران ترک زبان، فرزند خود را در آغوش گرفت و داشت با وی وداع می‌کرد...

و من (مرحوم آیت‌الله یزدی) که نمی‌توانستم بنشینم، سر بر سجده گذارده و در آن حال، نماز حضرت زهرا^{علیها السلام} را خواندم و بعد از نماز به حضرت مهدی - صلوات‌الله‌علیه - متولّ شده و استغاثه به آن جناب نمودم. خطاب به آن حضرت گفتم:

ای حجت‌خدا، اگر ما غرق شویم مسئله‌ای نیست. عمری از ما گذشته و تسلیم مرگیم. تو می‌دانی که ما روحانیون و اهل علم، همواره مردم را مخاطب قرار داده، به آنان گفته‌ایم: ای مردم شیعه، در گرفتاری‌ها، مصیبت‌ها، پیش‌آمدہای ناگوار، هنگام ابتلاء به مرض‌های بی درمان و صعب العلاج و سختی‌های دوران و در مسافت‌ها، در بیابان‌ها و در برخورد با ناملایمات، دست توسل به ذیل عنایت آقا امام زمان - عجل‌الله‌ تعالیٰ فرجه الشریف - بزنید و بدانید که حتماً آن حجت خدا فریادرس شما خواهد بود.

اکنون ما، در این طوفان، اگر غرق شویم و از میان برویم. مردم خواهند گفت که عالمان همواره به ما می‌گفتند که در شداید و گرفتاری‌ها به امام عصر (عج) توسل بجویید که آقا شما را نجات می‌دهد. اکنون چرا خودشان توسل نجستند و از حضرت نخواستند که ما را نجات دهند؟! در پاسخ این پرسش چه جوابی خواهید داد، ای حجت خدا؟!

وقتی مناجات و حرف‌هایم را با امام زمان - علیه آلاف التحجه والثناء - در میان گذاردم، دیدم که از شدت طوفان کاسته شد و دریا آرام گرفت. اضطراب و وحشت مسافران کشتی کمتر شد و آرامش به کشتی بازگشت. خدمه کشتی چادر کشتی را دوختند و کشتی به حرکت خود ادامه داد و ما به یاری خداوند، در سلامت به کویت رسیدیم.

در کویت، به انتظار وسیله نقلیه بودیم که هر لحظه بر مسافران عازم بیت‌الله‌الحرام افزوده می‌شد و از سوی دیگر وسیله نقلیه به قدر کافی وجود نداشت. برخی ناگزیر از ماشین‌های باری، که برای حمل مصالح ساختمانی؛ مانند گچ و آجر به کار گرفته می‌شد، استفاده می‌کردند. ساعت به ساعت بر کرایه‌ها افزوده می‌شد.

سرانجام ما نیز ماشینی را اجاره کرده، از دروازه شهر کویت، به طرف عربستان حرکت کردیم. در راهی که نه آسفالت بود و نه جاده معیّن داشت و شن زاری بیش نبود، مقداری از مسافت را طی کردیم. ناگهان ماشین از حرکت ایستاد. افراد خبره مقداری بررسی کردند اما نتوانستند به آن سامان دهنده و به راه بیندازنند. در نتیجه، در آن ییابان ماندگار شدیم!

ماشینهای دیگری نیز در این مسیر از حرکت می‌ایستادند و دچار نقص فنی می‌شدند. اما خوشبختانه نزدیک این منطقه بی‌آب و علف، یک آبادی وجود داشت به نام «مُراد» که قلعه آن به خوبی نمایان بود. مردمانی در آنجا زندگی می‌کردند. در میان آنان روحانی و عالمی بود که ریش بلندی داشت. تمام امور مردم به دست او اداره می‌شد و مردم به امامت او نماز می‌گزارند.

به دیدن او رفته، پس از سلام و احوال پرسی، مشکل خود را برایش شرح دادیم و کم کم طرح دوستی و رفاقت با او ریخته شد...

پیوسته آیه شریفه «وَ السَّابِقُونَ الْسَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقْرَبُونَ»^۲ را زمزمه می‌کرد؛ زیرا ما نخستین گروهی بودیم که به این مکان رسیدیم و همچنان در انتظار وسیله‌ایم که ما را به مکه معظمه برساند.

عالی آبادی مراد به ما قول داد که با رسیدن وسیله، شما را در اولویت قرار خواهیم داد... سرانجام ماشینی بسیار مجھز رسید که حامل ریال‌های سعودی بود که از مکه به مقصد ریاض می‌رفت. شیخ به آنان پیشنهاد کرد که پول‌ها را به او دهند و ابتدا حجاج را به مکه برسانند و سپس بازگشته، پول‌ها را به ریاض ببرند.

آنان گفتند: ما اجازه چنین کاری را نداریم.

شیخ تلگرافی به مقامات سعودی زد و از آنان اجازه تحويل پول‌ها را گرفت و مسؤولان ماشین پول‌ها را شبانه تحويل شیخ دادند و تصمیم گرفتند اول صبح زائران خانه خدا سوار کرده، حرکت خود را آغاز کنند.

حجاج که منتظر بودند، به مجرد آماده شدن ماشین، هجوم آورده، داخل ماشین شدند و ماشین پر از جمعیت شد و جایی برای ما نماند! نزد شیخ رفته، ماجراخوانند آیه شریفه: «وَ السَّابِقُونَ الْسَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقْرَبُونَ»^۳ را مطرح کرد و به او گفتم، ماشین از افراد متفرقه پر شد و جای خالی برای ما نماند.

شیخ بی‌درنگ به سوی ماشین آمد و با چوب خیز رانی که در دست داشت سرنشینان را پیاده کرد و دستور داد ماشین را به درون قلعه بردن و در قلعه را بستند و به ما (آیت‌الله یزدی و جمعیت همراه) گفت: از سمت دیگر قلعه به درون قلعه بیاید و سوار شوید و ما از آن در آمده سوار ماشین شدیم و به طرف مکهٔ معظمه راه افتادیم. شب هفتم یا هشتم ذی‌حجّة‌الحرام از مسیر ریاض وارد مکه شدیم و توفیق انجام اعمال عمره و حج را یافتیم.

اما جریان و داستان ابوطالب یزدی

در این سال (۱۳۲۲ش). و در این سفر بود که ماجرای تلغی ابوطالب یزدی رخ داد. ماجرا چنین بود که در حین طواف کعبه، از شدت گرما و فشار جمعیت، حالت تهوع (وقی کردن) به ابوطالب یزدی اردکانی دست می‌دهد و او به ناچار دامن لباس احرامش را بالا می‌گیرد و در آن استغراق می‌کند تا مسجد‌الحرام ملوث و آلوده نشود. گروهی از اهل سنت متعصب مصری، نزد قاضی رفته و شهادت می‌دهند این شخص (ابوطالب) تصمیم داشت خانه خدا و کعبه معظمه را ملوث و نجس کند!

قاضی، بدون تحقیق و بررسی در کیفیت واقعه، حکم اعدام این مسلمان مظلوم و زائر خانه خدا را صادر می‌کند و بی‌درنگ حکم اعدام در مقابل مسجد‌الحرام به اجرا در می‌آید. ماجرا از سوی مقامات کشور ایران پی‌گیری شده، پس از تحقیق و بررسی، معلوم می‌شود که قضیه عمدی نبوده و هیچ‌گونه تصمیمی جهت تنحیس مسجد‌الحرام در کار نبوده است. و مرحوم ابوطالب یزدی صد درصد بی‌گناه بوده و شهادت شاهدان و گواهان، بی‌اساس و از روی غرض بوده است.

و این سرگذشت تلغی زائری است که میهمان خدا بود و از ضیوف الرحمن. با این‌که قرآن کریم می‌فرماید: «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاصْلِحُوهَا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ»^۵ که حق تعالیٰ کلیه مسلمین جهان را نسبت به یکدیگر برادر خوانده است و در جای دیگر می‌فرماید: «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»

اکنون جا دارد به مناسبت این واقعه و رخداد تلغی، که شهادت و گواهی ناحق موجب شد خون مسلمان و زائری در سرزمین امن خدا ریخته شود، روایتی از امام صادق علیه السلام نقل شود:

ابن ابی عمریز از هشام بن سالم از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:

شَاهِدُ الرُّورِ لَا تَرَالْ قَدَمًا حَتَّى تَحِبَّ لَهُ النَّارُ؛ «آن که شهادت بر دروغ دهد سرانجام گام‌هاش به سوی آتش کشیده خواهد شد.»^۶

و نیز مرحوم صدوق (محمد بن علی بن الحسین) در کتاب «عقاب الأعمال» از پیامبر خدا علیه السلام نقل می‌کند که آن حضرت فرمود:

وَمَنْ شَهِدَ شَهَادَةً زُورٍ عَلَى رَجُلٍ مُسْلِمٍ أَوْ ذِمَّى أَوْ مَنْ كَانَ مِنَ النَّاسِ عُلَقَ بِلِسَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَهُوَ مَعَ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ^۷

«هر آن که به ناحق و دروغ بر ضد مسلمانی و یا بر ضد یکی از اهل کتاب (یهودی، مسیحی و زردشتی) گواهی دهد و یا شهادت ناحق بر ضد کسی دهد که از هیچ کدام از گروه‌ها نیست، او را در روز قیامت به زبانش آویزان کنند و جایگاهش در جهنم با منافقین، یعنی در قعر جهنم خواهد بود.»

اللَّهُمَّ وَفَقْنَا لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ

۲۸ ربيع الاول ۱۴۲۶ = مطابق با ۱۷ اردیبهشت ۱۳۸۴

پی‌نوشت‌ها

۱. آل عمران: ۹۷

۲. واقعه: ۱۰ و ۱۱

۳. واقعه: ۱۰ و ۱۱

۴. حجرات: ۱۰

۵. فتح: ۲۹

۶. وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۳۳۶، ح ۱

۷. وسائل الشیعه، ج ۲۷، ص ۳۲۵